

V Bruseli 3. 2. 2021
COM(2021) 36 final

2021/0019 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o predĺžení trvania účinku práv Spoločenstva k odrodám rastlín v prípade druhu špargľa a skupín druhov cibuľky kvetov, drobné ovocie na drevinách a okrasné dreviny

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Iniciatíva sa týka nariadenia prijatého na základe článku 118 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie o predĺžení trvania ochrany druhu špargľa a skupín druhov cibulky kvetov, drobné ovocie na drevinách a okrasné dreviny z 25 rokov na 30 rokov, ako sa v súčasnosti stanovuje v článku 19 nariadenia Rady (ES) č. 2100/94 o právach Spoločenstva k odrodám rastlín. Takáto dodatočná ochrana sa v súčasnosti uplatňuje na druhy stromy, vinič a zemiaky. Žiadosť o predĺženie podala správna rada Úradu Spoločenstva pre odrody rastlín (CPVO) na základe žiadosti chovateľov zastúpených chovateľskými organizáciami Ciopora, Euroseeds a Plantum, ako aj spoločnosťou James Hutton Ltd.

CPVO a Komisia (GR SANTE) analyzovali, či v prípade dotknutých druhov existujú technické ťažkosti v súvislosti so šľachtením, ktoré by si vyžadovali dlhodobé výdavky na výskumné činnosti, či rozširovanie množiteľského materiálu trvá dlho, či nové odrody preukážu obchodnú hodnotu až v dlhodobom horizonte a návratnosť investícií do výskumných činností bude v porovnaní s inými záhradníckymi alebo poľnohospodárskymi plodinami možná len v pomerne neskorom štádiu ochrany. Z vykonanej analýzy vyplýva, že v prípade druhu špargľa a skupín druhov cibulky kvetov, drobné ovocie na drevinách a okrasné dreviny by sa obdobie ochrany malo o päť rokov predĺžiť, aby sa vytvorilo právne prostredie, ktoré prispeje k dosiahnutiu spravodlivej náhrady za výskum a šľachtenie.• Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky

Ide o technické vykonávanie existujúcich požiadaviek, ktoré je z tohto dôvodu v súlade s existujúcimi ustanoveniami v oblasti politiky práv európskych šľachtiteľov rastlín.

• Súlad s ostatnými politikami Únie

Tento návrh je v súlade s pravidlami Únie a dodržiava ich.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Právnym základom tohto aktu je článok 118 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ktorý v súlade s riadnym legislatívnym postupom splnomocňuje Európsky parlament a Radu, aby stanovili opatrenia na vytvorenie európskych právnych titulov na zabezpečenie jednotnej ochrany práv duševného vlastníctva v celej Únii a na zavedenie centralizovaných úprav povoľovania, koordinácie a dohľadu.

• Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

Požiadavky na práva šľachtiteľov rastlín sa regulujú na úrovni Únie a na zaručenie rovnakého obdobia ochrany práv šľachtiteľov sú potrebné opatrenia na úrovni Únie.

• Proporcionalita

Je to jediná možná forma opatrení Únie na dosiahnutie vytýčeného cieľa.

- **Výber nástroja**

Právny nástroj je stanovený právnym základom, ktorým je článok 118 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia ex post/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Neuvádza sa

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Viacere chovateľské organizácie požiadali o predĺženie obdobia ochrany niektorých druhov. Kľúčové zainteresované strany a členské štáty boli o záležitosti informované a uskutočnili sa s nimi konzultácie jednak v rámci správnej rady CPVO, čoho výsledkom bola formálna žiadosť tohto orgánu adresovaná Komisii, a jednak v rámci Stáleho výboru pre rastliny, zvieratá, potraviny a krmivá. Nevyžaduje sa žiadna samostatná konzultácia, keďže táto iniciatíva sa týka len technického vykonávania existujúcich pravidiel a samostatná konzultácia sa v rámci podobných iniciatív neuskutočnila ani v minulosti.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Komisia vykonala technickú analýzu spolu s CPVO.

- **Posúdenie vplyvu**

Ide o akt technickej povahy, ktorým sa vykonávajú existujúce pravidlá vychádzajúce zo skúseností dotknutých strán. Nevyžaduje si preto posúdenie vplyvu.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Tento návrh nesúvisí s programom REFIT. Návrh predĺžiť obdobie ochrany o päť rokov by pomohol dosiahnuť dostatočnú návratnosť realizovaných investícií a podporiť šľachtenie nových vylepšených odrôd, z ktorých by mali úžitok pestovatelia, spotrebitelia a celá spoločnosť. Okrem toho by sa mohol uľahčiť prístup predovšetkým malých a stredných podnikateľov na vývozné trhy. Povaha problému sa nezmení, ak bude spoločnosť vo väčšej miere využívať internet a sociálne médiá, jedinou zmenou bude pravdepodobne ďalší nárast ponuky nových odrôd rastlín cez internet (internetový predaj).

- **Základné práva**

Právo duševného vlastníctva, článok 17 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie¹

4. VPLYV NA ROZPOČET

Žiadny

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Neuvádza sa

¹ Charta základných práv Európskej únie (Ú. v. EÚ C 326, 26.10.2012, s. 391).

- **Vysvetľujúce dokumenty (v prípade smerníc)**

Neuvádza sa

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

Cieľom tohto návrhu je zvýšiť ochranu práv Spoločenstva k odrodám rastlín v prípade druhu špargľa a skupín druhov cibulky kvetov, drobné ovocie na drevinách a okrasné dreviny z 25 rokov na 30 rokov. Na tento účel sa stanovuje nariadenie o predĺžení a v jeho článku 2 ods. 1 sa obdobie trvania ochrany dotknutých druhov predlžuje o päť rokov.

Okrem toho sa v článku 2 ods. 2 tohto návrhu plánuje zohľadniť trvanie vnútroštátnych práv k odrodám rastlín. V prípade odrôd, ktorým bolo udelené vnútroštátne ochranné právo ešte pred udelením práva na ochranu odrody v rámci Spoločenstva, ale na ktoré sa článok 116 ods. 4 štvrtá zarážka nariadenia (ES) č. 1994/2100 neuplatňuje, sa predĺžené obdobie uvedené v článku 2 ods. 2 tohto návrhu skracaje o najdlhšie obdobie v plných rokoch, počas ktorého bolo každé udelené vnútroštátne vlastnícke právo alebo práva v členskom štáte účinné vo vzťahu k tej istej odrode ešte pred udelením práva k odrodám rastlín v rámci Spoločenstva.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY**o predĺžení trvania účinku práv Spoločenstva k odrodám rastlín v prípade druhu špargľa a skupín druhov cibulky kvetov, drobné ovocie na drevinách a okrasné dreviny**

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 118 prvý odsek,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a sociálneho výboru²,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom³,

keďže:

- (1) Technické ťažkosti pri šľachtení, ktoré sú spôsobené zložitým genetickým pôvodom alebo pomalou resp. technicky komplikovanou reprodukciou druhu špargľa a skupín druhov cibulky kvetov, drobné ovocie na drevinách a okrasné dreviny, si vyžadujú investície do výskumných činností. Po udelení ochrany uvedeným druhom trvá niekoľko rokov, kým sa rastliny rozmnožia a kým sa vybudujú ich dostatočne veľké zásoby na to, aby vygenerovali primeraný príjem. Čas, počas ktorého dokáže nositeľ práv generovať príjem na základe ochrany, je preto z praktických dôvodov obmedzený. V záujme podpory investícií do výskumu a vývoja týchto odrôd je potrebné predĺžiť obdobie ochrany odrôd a stimulovať šľachtiteľské činnosti s cieľom vyvinúť nové odrody, ktoré budú reagovať na potreby poľnohospodárov a spotrebiteľov a čeliť vplyvom zmeny klímy. Tieto investície si na dosiahnutie ziskovosti vyžadujú dlhšie obdobie než prevažná väčšina iných druhov, napríklad poľnohospodárskych plodín, ktoré majú často kratšiu životnosť a väčší a širší okruh zákazníkov.
- (2) Okrem toho si uvedenie nových odrôd týchto druhov na trh a ich prienik na trh vyžaduje dlhší čas, keďže zo skúseností vyplýva, že nové odrody preukážu svoju komerčnú hodnotu až v dlhodobom horizonte. Z týchto dôvodov je primeraná náhrada takýchto investícií do výskumu možná len v pomerne neskorom štádiu ochrany týchto druhov v porovnaní s inými poľnohospodárskymi rastlinami.
- (3) V záujme vytvorenia právneho prostredia, ktoré prispeje k dosiahnutiu spravodlivej náhrady, je vhodné predĺžiť trvanie účinku práv Spoločenstva k odrodám rastlín v prípade druhu špargľa a skupín druhov cibulky kvetov, drobné ovocie na drevinách a okrasné dreviny o ďalších päť rokov.

² Ú. v. EÚ C ...,.....2020, s.

³ Pozícia Európskeho parlamentu z ... a rozhodnutie Rady z

- (4) Z dôvodov konzistentnosti by sa toto predĺženie malo uplatňovať na všetky práva Spoločenstva k odrodám rastlín v prípade druhu špargľa a skupín druhov cibulky kvetov, drobné ovocie na drevinách a okrasné dreviny.
- (5) Uvedené obdobie predĺženia by sa malo skrátiť, ak by boli vnútroštátne ochranné práva v prípade uvedených druhov udelené v danom členskom štáte skôr než práva k odrodám rastlín v rámci Spoločenstva, a umožnili by tým šľachtiteľom využívať ich odrody,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „dotknuté odrody rastlín“ sú odrody druhu špargľa a skupín druhov cibulky kvetov, drobné ovocie na drevinách a okrasné dreviny;
2. „trvanie účinku práva“ je obdobie vyplývajúce z článku 19 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 2100/94 o právach Spoločenstva k odrodám rastlín.

Článok 2

Predĺženie trvania účinku práv

1. Trvanie účinku práva dotknutých odrôd rastlín sa predlžuje o päť rokov. Uvedené predĺženie sa uplatňuje na práva udelené pred 1. júlom 2021, k tomuto dátumu alebo po tomto dátume.
2. Odsekom 1 nie sú dotknuté:
 - a) článok 3 tohto nariadenia;
 - b) článok 116 ods. 4 štvrtá zarážka nariadenia (ES) č. 2100/94.

Článok 3

Skrátenie predĺženia trvania účinku práv

1. V prípade odrôd uvedených v odseku 2 sa predĺženie obdobia stanoveného v článku 2 skracuje o najdlhšie obdobie v plných kalendárnych rokoch, počas ktorého bolo každé vnútroštátne vlastnícke právo alebo práva v členskom štáte účinné vo vzťahu k tej istej odrode udelené ešte pred udelením práva k odrodám rastlín v rámci Spoločenstva.
2. Odsek 1 sa uplatňuje na dotknuté odrody rastlín, na ktoré sa nevzťahuje článok 116 ods. 4 štvrtá zarážka nariadenia (ES) č. 2100/94 a ktorým bolo jedno alebo viaceré vnútroštátne ochranné práva udelené ešte pred udelením práv k odrodám rastlín v rámci Spoločenstva.

Článok 4

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 1. júla 2021.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda*

*Za Radu
predseda*